

**YURT DIŞINDA BULUNAN TÜRK VATANDAŞLARININ YURT DIŞINDA
GEÇEN SÜRELERİNİN SOSYAL GÜVENLİKLERİ BAKIMINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ HAKKINDA KANUN¹**

Kanun Numarası

: 3201

Kabul Tarihi

: 8/5/1985

Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 22/5/1985

Sayı : 18761

Yayımlandığı Düstur

: Tertip : 5

Cilt : 24

Sayfa : 401

Amaç ve kapsam

Madde 1 – (Değişik: 10/9/2014-6552/28 md.)

Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkışma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin on sekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen süreleri, bu Kanunda belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarına prim ödenmemiş olması ve istekleri hâlinde, bu Kanun hükümlerine göre sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.

Tanımlar

Madde 2 – Bu Kanunda geçen:

a) (Değişik: 17/4/2008-5754/79 md.) Sosyal güvenlik kuruluşları; Sosyal Güvenlik Kurumu ile 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi sandıkları,

b) (Değişik: 17/4/2008-5754/79 md.) Sosyal güvenlik kanunları; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi ile 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun ile bu kanunlara ait ek ve değişiklikleri,

c) Sürelerin Değerlendirilmesi; Türk vatandaşlığını haiz olanların 1inci maddede belirtilen sürelerinin istekleri halinde değerlendirilmesini,

d) (Mülga: 17/4/2008-5754/79 md.)

İfade eder.

Başvurulacak kuruluşlar²

Madde 3 – (Değişik: 17/7/2019-7186/8 md.)

Bu Kanunun 1inci maddesinde belirtilenler ile yurt dışında çalışmakta iken veya yurda kesin dönüş yaptıktan sonra ölenlerin Türk vatandaşı olan hak sahipleri Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat etmek suretiyle bu Kanunla getirilen haklardan yararlanırlar.

¹ 5510 sayılı Kanunun 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunun 64uncu maddesiyle değişik 106 nci maddesiyle; bu Kanunda yer alan döviz ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

² Bu madde başlığı “Başvurulacak kuruluşlar” iken, 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunun 79uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kendilerine veya hak sahiplerine kısmi aylık bağlanmış olanların borçlanma işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılır.

Borçlanma tutarı ve borçlanma tutarının iadesi³

Madde 4 – (Değişik: 17/4/2008-5754/79 md.)

Borçlanılacak her bir gün için tahakkuk ettirilecek borç tutarı, başvuru tarihindeki 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 82 nci maddesinde belirtilen prime esas asgari ve azamî günlük kazanç arasında seçilecek günlük kazancın %45’idir. Ancak, prime esas asgari günlük kazancın altında olmamak üzere borçlanma tutarına esas alt sınırı farklı bir miktarda belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. (**Mülga cümle:17/7/2019-7186/9 md.**) (...) Tahakkuk ettirilen borç tutarı, tebliğ edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde ödenir. Ödeme yapılan gün sayısı prim ödeme gün sayısına ve prime esas kazanca dahil edilir. Tahakkuk ettirilen prim borcunu tebliğat tarihinden itibaren üç ay içerisinde ödemeyenler için yeniden başvuru şartı aranır.⁴⁵

Borçlanmadan sonradan vazgeçenler ile yapılan borçlanma sonrasında aylık bağlanması için gerekli şartları yerine getiremeyenlere ve bunların hak sahiplerine talepleri üzerine yaptıkları ödemeler, faizsiz olarak iade edilir.

Ancak yurt dışında iken borçlanma isteğinde bulunacak sigortalı veya hak sahipleri Yeni Türk Lirası olarak bildirilecek tutarın karşılığını (...)¹ cinsinden, Türkiye'de ise Yeni Türk Lirası olarak öderler.

Süre tespiti, sigortalılığın başlangıcı ve sürelerin değerlendirilmesi⁶

Madde 5 – (Değişik birinci fıkra: 17/4/2008-5754/79 md.) Yurt dışındaki sigortalılık sürelerinin tespitinde, bunu belirten ve istek sahibinin ibraz edeceği ispatlayıcı belgelerde kayıtlı bulunan tarihler arasındaki son tarihten geriye doğru olmak üzere gün sayıları esas alınır, bu tespitte 1 yıl 360 gün, 1 ay 30 gün hesaplanır.

Sosyal güvenlik kanunlarına tabi hizmetleri olanların, borçlandıkları gün sayısı, prim ödeme gün sayıları ile ilgili hizmetlerine katılır. Sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler borçlanılmış ise, sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülür.

Sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi hizmeti bulunmayan istek sahiplerinin sigortalılıklarının başlangıç tarihi, borçlarını tamamen ödedikleri tarihten borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülen tarihtir.

(Ek fıkra: 17/4/2008-5754/79 md.) (Değişik fıkra:17/7/2019-7186/10 md.) Yurt dışı hizmet borçlanmasına ait süreler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b)

³ Bu madde başlığı “Döviz ile değerlendirme” iken, 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunun 79 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

⁴ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nın 97 nci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

⁵ 17/7/2019 tarihli ve 7186 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle bu fıkra da yer alan “% 32’sidir.” ibaresi %45’idir.” şeklinde değiştirilmiştir.

⁶ 17/7/2019 tarihli ve 7186 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle bu madde başlığı “Süre tespiti ve sigortalılığın başlangıcı” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilir.

(Ek fikra: 17/4/2008-5754/79 md.) Sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülkelerdeki hizmetlerini, bu Kanuna göre borçlananların, sözleşme yapılan ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih, ilk işe giriş tarihi olarak dikkate alınmaz.**(Ek cümle: 10/9/2014-6552/29 md.)** Ancak, uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce âkit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların âkit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih, ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilir.

(Ek fikra: 17/7/2019-7186/10 md.) Türkiye'deki sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki sürelerin borçlandırılması hâlinde bu süreler 5510 sayılı Kanunun 41inci maddesinde yer alan hükümler esas alınarak Türkiye'deki sigortalılık başlangıç tarihinden, Türkiye'de sigortalılık yok ise borçlanma tutarının tamamen ödendiği tarihten geriye götürülen sürelerle ait ilgili aylara mal edilir.

Aylık tahsisi ve aylığın başlama tarihi

Madde 6 – A) Bu Kanuna göre değerlendirilen sürelerle istinaden aylık tahsisi yapılabilmesi için;

- a) Yurda kesin dönülmüş olması,
 - b) Tahakkuk ettirilen (...)¹ borcunun tamamının ödenmiş olması,
 - c) (...)¹ borcunun tamamının ödenmesinden sonra yazılı istekte bulunulması,
- Şarttır.

(Değişik son paragraf: 17/4/2008-5754/79 md.) Yukarıdaki şartları yerine getirenlerden tħassise hak kazananların aylıkları, yazılı istek tarihini takip eden ay başından itibaren başlatılmak üzere 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi hükümlerine göre bağlanır.

B) (Değişik: 17/4/2008-5754/79 md.) (Değişik birinci paragraf: 16/6/2010-5997/15 md.) Kanun hükümlerinden yararlanmak suretiyle aylık bağlananlardan tekrar yurt dışında yabancı ülke mevzuatına tabi çalışanlar, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alanların aylıkları, tekrar çalışmaya başladıkları veya ikamete dayalı bir ödenek almaya başladıkları tarihten itibaren kesilir. Türkiye'de sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar hakkında 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışılmasına ilişkin hükümleri uygulanır.

Yurt içinde veya yurt dışında çalışması sona erenlerin veya ikamete dayalı bir ödenek alanlardan ödenekleri sona erenlerin, aylıklarının tekrar ödenmesi için yazılı talepte bulunmaları halinde, talep tarihini izleyen ay başından itibaren aylıkları tekrar ödenmeye başlanır.

C) (Ek: 18/6/2020-7247/3 md.) Yurt dışında zorunlu sigortalılığa tabi olsalar dahi kısa süreli çalışma olarak adlandırılacak işlerde çalışanların aylıkları bu madde kapsamında değerlendirilmez ve kesilmez. Bu maddede geçen kısa süreli çalışmaya tabi işler yönetmelik ile belirlenir.

T.C. Emekli Sandığınca bağlanacak aylığa ait esaslar

Madde 7 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Bu Kanundan yararlanamayacaklar

Madde 8 – Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce veya sonra, 30/5/1978 tarih ve 2147 sayılı Kanun ve sosyal güvenlik kanunlarına göre kendilerine veya hak sahiplerine aylık bağlanmış olanlar ile aylık bağlanması için müracaat edip de aylığa hak kazanmış durumda bulunanlar bu Kanundan yararlanamazlar.

Kısmi aylıklar

Madde 9 – Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle sosyal güvenlik kanunlarına göre kendilerine veya hak sahiplerine kısmi aylık bağlanmış olanlar, talep ettikleri takdirde, 4 üncü madde hükmüne göre tahakkuk ettirilen borçlarını tamamen ödemeleri şartıyla kısmi aylıkları, borçlarını ödedikleri tarihi takip eden aybaşından itibaren kısmi aylığın başlangıç tarihi esas alınarak mülga 2829 sayılı Kanun ya da 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi uyarınca tespit edilecek statüye göre ilgili sosyal güvenlik kuruluşunca tam aylığa çevrilir. Bu uygulamada borç miktarının tahakkukunda sözleşme akdedilen ülkenin sigorta kurumlarında gönderilmiş olan hizmet cetvelindeki, tam aylığa yeterli olan gün sayıları nazara alınır.⁷

Ancak, istekleri halinde sigortalı veya hak sahipleri, hizmet cetvelindeki gün sayılarının tamamını da borçlanabilirler.

Sosyal güvenlik sözleşmeleri ile transferi sağlanan primlerin iadesi

Madde 10 – Türk vatandaşları hesabına yabancı ülkelerdeki sosyal güvenlik kurumlarına yatırılmış bulunan primlerin, ülkelerarası anlaşmalarla Türkiye'ye transferlerinin sağlanması halinde;

a) Transfer olunan primlere ilişkin sürelerin tamamını bu Kanuna göre borçlanarak, tahakkuk ettirilen (...)¹ borcunu da ödemmiş olanlara, transfer olunan primlerin tamamı,

b) Transfer olunan primlere ilişkin sürelerin bir kısmını bu Kanuna göre borçlanarak tahakkuk ettirilen (...)¹ borcunu da ödemmiş olanlara, transfer olunan primlerin borçlandıkları süreye isabet eden orandaki miktarı,

Transfer tarihindeki cari kur üzerinden Türk Lirası karşılığı olarak ilgili sosyal güvenlik kuruluşunca sigortalıya, hak sahiplerine veya mirasçılara iade edilir.

Madde 11 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

⁷ 17/7/2019 tarihli ve 7186 sayılı Kanunun 11inci maddesiyle bu fikraya “aybaşından itibaren” ibaresinden sonra gelmek üzere “kısıtlığın başlangıç tarihi esas alınarak mülga 2829 sayılı Kanun ya da 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi uyarınca tespit edilecek statüye göre ilgili sosyal güvenlik kuruluşunca” ibaresi eklenmiştir.

Yönetmelik

Madde 12 – Bu Kanunun uygulanması ile ilgili esaslar (...)⁸ Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca üç ay içinde müşterek olarak çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Kaldırılan hükümler

Madde 13 – 30/5/1978 tarih ve 2147 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 ilâ 4 - (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Geçici Madde 5 – (Ek: 17/4/2008-5754/79 md.) (Mülga: 17/7/2019-7186/12 md.)

Geçici Madde 6 – (Ek: 17/4/2008-5754/79 md.)

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden 1/1/1989 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar zorunlu göçe tabi tutulan, Türk vatandaşı olup Türkiye'de ikamet eden ve 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanun dahil olmak üzere sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir veya aylık almamak koşulu ile yurt dışında geçen ve belgelendirilen çalışma süreleri bu Kanuna göre borçlandırılacak suretiyle yaşlılık aylığı bağlanması sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.

Geçici Madde 7 – (Ek: 17/4/2008-5754/79 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce hizmet borçlanması talebinde bulunanlardan; borç tahakkuku yapılmış olanların, borç tahakkuku ile ilgili işlemleri devam edenlerin, tahakkuk ettirilen borçlarını ödeyenlerin ve borçlandıkları yurtdışı hizmetleri dikkate alınarak aylık bağlanmış olanların kazanılmış hakları saklıdır.

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanların 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki yurtdışı borçlanma süreleri de, aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilir. Bunların aylıklarının hesabında 5510 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun uygulamasında 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası, 82 ncı maddesi, 106 ncı maddesinin birinci fıkrasının (24) numaralı bendi ve geçici 7 ncı maddesinin dördüncü fıkrası bu maddenin yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Davalardan vazgeçenlerin işlemleri

Geçici Madde 8 – (Ek: 10/9/2014-6552/30 md.)

1 inci madde ile 5 inci maddenin beşinci fıkrasında bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişiklikler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurum aleyhine, bu Kanunun bu maddenin yürürlük tarihinden önceki 1 inci maddesi ile 5 inci maddesinin beşinci fıkrası

⁸ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nın 97 ncı maddesiyle, bu maddede yer alan "Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

uyarınca açılmış ve henüz sonuçlanmamış davalardan feragat edenler hakkında da uygulanır. Davadan feragat edilmesi hâlinde davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmez.

Geçici Madde 9 – (Ek:17/7/2019-7186/13 md.)

Kısmi aylık bağlanmış olanlar dahil olmak üzere bu maddenin yürürlük tarihinden önce yurt dışında geçen sürelerini borçlanma talebinde bulunanlardan tahakkuk ettirilen borçlarını yasal süresi içinde ödeyenlerin, sigortalılık sürelerinin hangi statüde değerlendirileceğinin ve tahakkuk ettirilecek borç tutarının tespitinde önceki hükümler esas alınır.

Yürürlük

Madde 14 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**3201 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/ KHK'nın/İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3201 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
4958	3, Ek Madde 19, Ek Madde 20	6/8/2003
5754 (5754 sayılı Kanun ile değişik) 5510	1, 2, 3, 4, 5, 6, Geçici madde 5, 6, 7 7, 11, Geçici 1 ilâ 4 ve Kanunda yer alan “döviz” ibareleri	8/5/2008 1/10/2008
5997	6	19/6/2010
6552	1, 5, Geçici Madde 8	11/9/2014
KHK/700	4, 12	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andicerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7186	3, 4, 5, 9, Geçici Madde 5, Geçici Madde 9	Yayımı tarihini izleyen ay başından itibaren (1/8/2019)
7247	6	26/6/2020